

Straža v viharju

Izhaja vsak četrtek • Posamezna številka stane Din 1.50
Celoletna naročnina Din 40.— • Čekovni račun: „Straža v viharju“, Ljubljana, št. 16.790

Izdaja: Konzorcij „Straže v viharju“ (A. Tepež) • Urejuje: J. Natek
Uredništvo in uprava: Ljubljana, Kolodvorska 23 • Tisk Jugoslov. tiskarne (J. Kramarič)

Ljubljana, 22. februarja 1940

Leto VI — Številka 21

Budno na straži!

Mi smo slabi, obzirni, neodločni in nezreli, je povedal za novo leto Slovencem narodni voditelj dr. Korošec. Pri tem je mislil na naše zadržanje, ko gre za vsakodnevno javno uveljavljanje naše katoliške, narodne in državne misli. Prav posebej pa so veljale te odkrite besede našemu večkrat ne ravno najbolj junaškemu slogu v borbi proti našim notranjim katoliškim, narodnim in državnim sovražnikom. Saj je dr. Korošec to naravnost povedal, ko je javno označil tri glavne notranje sovražnike, ki v teh odločilnih časih prežijo na našo narodno enodušnost in odpornost: komunisti, framasoni in tuji špijoni.

Ko pravimo »boj proti sovražniku«, ne mislimo pri tem le na skrajne oblike tega boja, ki itak ne prihajajo dnevno v poštev. V takih velikih trenutkih se že še znajdemo pravčasno na okopih. Slabi, obzirni, neodločni in nezreli smo predvsem drugje, ob drugih prilikah, takrat, ko je treba velike budnosti, bistrega pogleda, iznajdljivega zadržanja, pa velike vztrajnosti.

Sovražniki, ki jih je narodni voditelj tako preprosto, jasno in naravnost označil, ne delajo samo podnevi, ne samo na kakih sestankih, niso aktivni samo takrat, tisti dan, ko izide kak njihov list, ki ga razširjajo in varajo z njim nevedne. Oni so vedno na delu, vedno zbirajo, vedno pazijo, vedno rušijo, vedno razkrajajo, vedno nasprotujejo. Skratka: oni imajo sistem, kako si osvojiti in stalno obvladovati ozračje, v katerem se razvija življenje na šoli, v uradih, na cesti, v javnih lokalih itd. Oni so mojstri v neprestanem, komaj opaznem vplivanju na razpoloženje okolja, v katerem delujejo. Kaj vemo mi n. pr. o framazonih, kaj o njihovih tajnih sejah, kaj o tem, kdo je član lože in na kateri stopnji o njihovega članstva je. Ne ravno mnogo. In vendar, če razčlenjujemo učno-vzgojni sistem raznih javnih ustanov in poljavnih organizacij, in vsakodnevne vplive, ki iz tega sistema izhajajo, vemo da je masonerija na delu. In kaj vemo o tem, koliko je komunističnih celic, kako se druga z drugo prepletajo, kod pelje glavni kanal od Kremlja do Ljubljane in od tam na vse strani. Če se pa dobro razgledamo po našem tisku, po naši literaturi, beletristični, dramski in drugi, po raznih »nevtalnih« organizacijah, krožkih itd., pa vidimo, da so komunisti na delu.

Za kaj torej gre? Gre zato, da bomo toliko izšolani, toliko duhaprisotni, toliko iznajdljivi, toliko bistri, toliko odločni in toliko vztrajni, da bomo vedno, povsod in venomer znali opaziti pojave, ki kažejo na ozadje, v katerem se skriva eden izmed označenih treh glavnih notranjih sovražnikov.

Primer, ki je ravno sedaj aktualen: »Straža v viharju« si drzne objaviti glavne poteze zanimive slike o javljanju komunizma na naših srednjih šolah, slike, ki je bila skrbno izrisana in pazljivo sestavljena in ki verno odraža stanje različnih komunističnih pojavov po naših srednjih šolah. Slika je na splošno optimistična: na slovenskih srednjih šolah je zaradi naše duhovne in organizacijske moči sorazmerno malo komunističnih vplivov. Vendar ponekod ti vplivi v močnejši meri delujejo. »Straža« si drzne v oklepaju pripomniti, na katerih zavodih predvsem. »Straža« ni obelodanila komunistov, temveč je razkrila komunistične pojave. In to jih je zadelo v živo. Kajti, če bo vse vedelo, v čem, na kak način, kje, po kakih ovinkih itd. delujejo in hočejo vplivati komunisti, potem bo peščica komunističnih zapeljancev, ki vedrijo na svežem zraku šolskih stranišč, pod streho raznih »nevtalnih« organizacij, tako imenovanih »literarnih« krožkov, v Sokolu, v nekaterih dobro nam znanih »dijaških« mesečnikih in še kje drugje, kmalu obsojena na brezposelnost.

To je, kar hoče Slovenska dijaška zveza, ko zvesto in vztrajno izpolnjuje novoletno naročilo našega narodnega voditelja: **Odkriti in razkriti vse najrazličnejše komunistične pojave, kakor tudi one okolnosti, ki te pojave pospešujejo.** Cinične opazke na račun katoliške resnice in zavesti, ki si jih morda kje dovoljuje profesor; filozofske in moralne zmote ter zgodovinske potvorbe, ki se skrivajo po nekaterih učnih knjigah itd., so pojavi, ki ustvarjajo ono zastrupljeno ozračje, brez katerega komunizem ne bi mogel uspevati. Zato velja naša vztrajna in budna, vsakodnevna borba tem pojavom prav tako kot neposrednim komunističnim pojavom.

Zato pa nobenega malodušja, ko razdraženi sršeni brenče, nobenega omahovanja, če nekateri, ki ne sledijo na licu mesta razdiralnemu delu temnih elementov med mladino, ne vedo vedno prav pojmovati naše budnosti in

vztrajnosti. Nikar ne bodimo majhni, saj nam je sam narodni voditelj to borbo zapovedal.

Glejmo, da ne bomo v tej borbi niti slabi, niti neodločni, niti obzirni in ne nezreli!

Postno pismo akademikom!

»Glej, zdaj je milostipolni čas, zdaj so dnevi milosti, zdaj morajo srca z večjo gorečnostjo napredovati v duhovnem življenju, zdaj nas Kristus vabi, naj vršimo dela krščanske kreposti. Stiridesetdnevni postni čas bodi za nas doba zbranosti in notranjega življenja, dobra dela in spokorni post naj izbrišejo, kar smo ob drugem času zagrešili. Duh naj zavlada nad telesom.«

Take besede čitamo pri starih učiteljih duhovnega življenja. Ali se bo v tvojem vsakdanjem življenju, dragi akademik, v postnem času kaj spremenilo? Ali se boš potrudil, da odložiš malomarnosti in površnosti, ki jih človek navadno ob drugih časih zagreši? Ali si se dal natrositi pepel na glavo na pepelnico sredo, kakor so delali to že kristjani prvih stoletij? Ali si zaslutil viхро Božje jeze, ki drvi od vzhoda do zahoda nad Evropo? Ali si se kdaj spomnil na to, da so velike vojne katastrofe, ki odločajo o usodi narodov, orodje v božjih rokah, da narode pokori in da jih privede spet nazaj k priznanju božjega imena? Ali si kdaj v teh postnih dneh ponižno pokleknil in iskreno prosil Boga, naj prizanes našemu narodu?

Vem, da smo mi moderni ljudje pozabili na svete čase in dneve, vem, da živimo, jemo in pijemo v postu prav tako kot izven posta.

Naš čas je poln zaposlenosti nervoznega dirjanja od dela do dela, naše duše so nemirne in bolne. V postnem času naj bi se nekoliko zbrali, naj bi tehtali svoje besede, svoja dejanja, naj bi si uredili spet norme za svoje življenje. V postnem času naj bi razumeli pomen trpljenja. »Trpite moško, drugače niste pravi otroci moje resnice in nimate pravega razumevanja za zveličanje duš. Vse svoje trpljenje, vse trpljenje mojih 33 let, izročim Tebi, ako sodeluješ in sotrpiš z menoj.« Tako govori trpeči Kristus naši duši.

V postnem času se vprašajmo spet enkrat, kaj hoče Bog od mene. Volja božja se javlja v dolžnostih tvojega poklica. Ali si svoj poklic in svoje poklicne dolžnosti vedno tolmačil kot življenjsko poslanstvo, ki ti ga je Bog naložil. Saj v tem je rešitev uganke življenja, da izpolnjujemo voljo božjo. Neizmerna tolažba je za nas v tem, da je sv. Duh, duh božji, vedno pripravljen nas razsvetliti in nam

kazati pravo pot, ako ga za to iskreno in ponižno prosimo. Izpolnjevanje poklicnih dolžnosti nam da hkrati najlepšo priliko, da nosimo svoj del pokore in križa, s katerim dopolnjujemo v nekem smislu trpljenje Kristusovo.

Nedeljske misli

Iz pesmi pri darovanju: »Gospodove zapovedi so pravične in razveseljujejo srce; njegove sodbe so slajše kakor med in satovje. Zato se jim tudi tvoj služabnik verno pokori.«

Navedene besede so vzete iz 18. Davidovega psalma. Psalmist je premišljeval smisel in namen božjih zapovedi, primerjal je življenje pogonov z življenjem Izraelcev, morda se je celo zamislil, kakšen bi bil ideal življenja, ki bi ga v vsem vodile božje zapovedi in prišel je do spoznanja, da Gospodove zapovedi prav nič ne omejujejo človeških pravic, ampak da so pravične. Kjer žive po božjih zapovedih, je za vse lepo poskrbljeno. Posamezni ima varovalno uzdo na svoji neukročeni naravi, da ne zdívja in človeka ne pahne v pogubo; ograje med posameznimi, brez katerih tudi ni mogoče živeti, so prav tako določene; vse temeljijo v pravičnosti ali ljubezni, ki ljudi ločita ter družita obenem, kakor je pač potrebno in koristno. Vse božje zapovedi so tako smotno prilagojene človeškemu življenju, da njihovo premišljevanje razveseljuje srce. Z zapovedmi je Bog tako modro in blažljivo poskrbel za ureditev človeškega zasebnega in družabnega življenja, da se zdijo psalmistu božje sodbe slajše kakor med in satovje ter se jim je z vsem veseljem pripravil pokoriti.

Podobno premišljevanje, kakor si ga je dovolil psalmist v stari zavezi, obrnemo lahko tudi mi za naš čas. Sami smo priče, kako se vedno bolj utrjujejo med nami navade, smernice, gesla in oblike življenja, ki so v očitnemu nasprotju z božjimi zapovedmi. Kaj nam more vse to prinesiti? Samo gorje in pogubo! V marsikakem pogledu je vse to tudi že med nami ali pred nami. In morda Bog v svoji usmiljeni modrosti tudi zato vse tako dopušča, da bi ob bridkih izkušnjah in groznih žrtvah človeštva na koncu le prišli do spoznanja, da Gospodove zapovedi človeka ne omejujejo in ne tlačijo, marveč, da so pravične in razveseljujejo srce. Marsikaj bi se že iz gledanja lahko naučili, da bi ne bilo treba okušanja. Toda žal, da včasih le preveč gledamo in nič ne vidimo...

Politični obzornik

Politični obzornik, kakor ga piše Sperans v Sodobnosti (1/2 št. 1940, str. 61) je zvit kot kača. Hoče dati prave smernice za naše gledanje in ravnanje.

Naši »demokratični« vrhovi in »demokratično« časopisje prehaja v reakcijo, ker povečuje stare »zaveznike«, ki so se medtem spremenili v odkrite nasprotnike: očitvidno so to »Slovenec« in sorodno časopisje, »zavezniki« so pa zahodne velesile, ki so »konkretne oblike kapitalističnega družbenega sistema.«

Zmagujoče velesile iz zadnje svetovne vojne so samo navidez demokratične, ker so »male, odvisne in kolonialne narode« še naprej zatirale. Versailleski mir je bil »imperialističen«. Proti temu se je borilo »demokratično gibanje zatiranih narodov in delovnih ljudskih množic« (to so tipične komunistične fraze), pa tudi novi nemški imperializem. Francija in Anglija sta baje popuščali nemškemu imperialističnemu revizionizmu, da bi ga potem pogнали v boj zoper »antiimperialistične sile«, da bi vojno prenesli na vzhod Evrope ali bolj jasno: hoteli sta predvsem uničiti »antiimperialistično Sovjetijo«, ki bi naj v borbi z Nemčijo zlomila nemški imperializem.

Imperialistične sile zahoda so baje težile k totalitarnim oblikam in proti njim se je pojavilo široko antifašistično ljudsko gibanje, ki je bilo baje zaveznik malih in zatiranih narodov.

Čeprav je tudi v zahodni Evropi bilo demokratično antifašistično gibanje močno, je pa le zmagal »imperialistični reakcionarni tok«: dokaz München.

Toda »dialektika družbenega razvoja« (pri ljubljena fraza marksizma) je prisilila nemški imperializem, da je kapituliral pred množičnim valom antifašističnega gibanja (v Nemčiji!), da je »križarsko vojno proti vzhodu« opustil in da se prav zato tudi ni mogel vezati z imperialističnimi zahodnimi silami!

To je vsekako povsem novo odkritje: Nemci bi se, če bi kedaj mogli čitati Sodobnost, sami najbolj čudili, da se zaradi antifašističnega gibanja množičnih mas niso mogli družiti z Francijo in Anglijo, kot bi v Nemčiji sploh kdo vprašal za to umišljeno množično razpoloženje. London in Pariz sta baje vojno zakrivila, ker nista hotela skupaj z Rusijo v frontalno borbo proti totalitarizmu, ker sta sama zgrajena na fašističnem imperializmu.

Ta »reakcija« zahoda je torej gnala Evropo v vojno, posebno tudi zato, ker sta si zahodni sili želeli večje tržišče za vojno industrijo, ki jih prinese vojna. Na zahodu je torej zmagala imperialistična reakcija, v Nemčiji pa je odstopal totalitarizem proti vzhodnim antiimperialističnim silam!

Sedanja vojna je potemtakem le vojna dveh velikih imperijev (človek bi mislil, da se je vendar nemški imperializem omilil), ki je vseskozi nevarna, ali izpade tako ali tako, za male narode; saj bodo prešli v vsakem primeru v »življenjski prostor« velikih. Saj imajo zahodne sile prav tako svoje protektorate v kolonijah kakor jih ima zdaj Nemčija na Češkem in Poljskem. Taka bodočnost čaka male narode, pa naj zmagata katerikoli od obeh taborov, saj bodo vsekako mali narodi izgubili »vsakršno zunanjepolitično samostojnost«. Nekaj velesil bi torej popolnoma zaslužilo ves svet.

Toda glej, v tem obupnem položaju nas tolaži »tretji tabor« malih in zatiranih narodov, ki ga bo podžigal razvoj »antiimperialističnih stremeljenj«, oz. boj proti sistemu imperializma in vojni. To je pot, ki je tesno povezana z naprednimi tokovi v sedanji družbi.

Sramežljivo zamolčuje pisec ime Sovjetije. Seveda jo na tihem prideli tretjemu taboru, ker jo prej imenuje protiimperialistično. Jasno je: Sodobnost prikrito agitira za komunistično ideologijo in za Sovjetijo.

akademike, ki so izraziteje in vidneje nastopali proti levičarjem (med njimi tudi dr. C. Zebot).

Napad na dr. Zebota in na njegovo knjigo nosi naslov »Naročena znanost«. Ogrodge junaškega anonimnega izpada je:

1. Samovoljni oris korporativizma ter fašizma po -šk-u, ki trdi, da pomeni korporativizem sredstvo vladajoče plasti, da ohrani sedanji red v družbi. »Posamezni ukrepi naj bi se nadomestili z neko stalno organizacijo (= korporativizem, opomba ured.), ki bi omogočala čim lažje obvladavanje družbe.« (S. 75.) Ko riše zgodovinsko pot korporativizma v Italiji, piše: »Ljudsko gibanje je vedno bolj ogrožalo obstoječo oblast« (S. 75.) Ali ne bi bil resnici bliže, če bi napisal, da je ogrožalo oblast socialistično in komunistično gibanje? Čemu bi dajali stvar in dogodkom zlagana in v zmotu zavajajoča imena? In še piše: »Fašizem je tako dosegel nekako prisilno idilo med volkom in jagnjetom, ker si je popolnoma nemoogoče misliti, da bi se proletariat odpovedal svoji razredni borbi.« (S. 75.) Razumemo, da si tega ne more misliti zapozneli dialektični materialist, toda -šk-u na škodo moramo ugotoviti, da je dialektični materiali-

zem že šlager, ki ni več niti moderen, kaj še le, da bi bil objektivno resničen.

2. Ko si je -šk- dobro nataknil dialektično materialistična očala, naznani dr. Zebotovo delo o korporativizmu. Ze v drugem stavku pa ugotavlja: »Glede na namen, ki ga je imelo, je, upajmo, zakesnelo.« (S. 77.) Kmalu nato pa: »Kdor to knjigo le bežno prelista, takoj spozna, da se v njej pod raznimi legitimacijami in pa pod krinko znanosti in znanstvenega dela skriva navadno propagandno delo.« (S. 77.) To je glavni refren nadaljnjih izvajanj — seveda brez konkretnih dokazov.

3. Sledi še bolj ali manj očitno iskanje dlake v jajcu in končno sledi

4. Zaključek: »Za nas je »sistem«, za katerega se pisec tako zavzema, plod nasilne ureditve, toda ne v interesu ljudstva, ampak v interesu vladajočih, ki predstavljajo najbolj izraziti kapitalizem. Kot takega ga odklanjamo, kot odklanjamo vsako nasilje in privile-

gije, ki si jih hočejo ustvariti posamezniki na račun ljudstva. Za tak sistem se pisec očitno zavzema.« (S. 81.) Zopet trditve brez dokazov!

Ze Sperans je v svoji polemiki poudaril, da bo težišče bolj na politični strani vprašanja, -šk- pa kaj drugega kot poskus političnega obračunavanja sploh resno ne podvzame. Toda tak način pisanja ocen o knjigah, čeprav jih je spisal pripadnik nasprotnega svetovnega nazora, odklanjamo ter se čudimo, da uredništvo Sodobnosti daje takim »ocenjevalcem« prostora v svoji reviji. Saj bi take »ocene« verjetno še tako zakotni politični listič niti v volivni borbi ne objavil.

P. S. -šk-u v pojasnilo še to: italijanske študentske štipendije je dobilo nekaj gospodov, ki so idejno -šk-u zelo blizu, dočim je moral dr. C. Zebot študirati v Italiji na lastne stroške. Ali ne bi bilo bolj blizu resnici, če bi to povedal, ne pa obrekoval?

Pa še enkrat malo razmišljanja

Zadnjič smo obljubili, da bomo naše čitatelje informirali o neki »slovenski dijaški delegaciji«, ki je kot gost francoske vlade potovala na lanske slovesne proslave 150-letnice francoske revolucije. V tej »delegaciji« so bili od naše univerze en član Jugoslavije, ena levičarka, ena neorganizirana romanistka.

Poleg teh akademikov sta bila v »delegaciji« tudi še neki gimnazijski abiturient iz Maribora in neki srednješolec iz Ljubljane, ki je med drugim sin nekega univerzitetnega profesorja. Ni pa bilo v delegaciji nobenega člana kat. dijaških društev.

Ta slovenska »dijaška delegacija« je odpoštovala v Pariz julija lanskega leta in je 10 dni uživala polno gostoljubje francoske vlade (transport, prehrana, stanovanje, recepcije, vstopnine, ogledovanje Pariza in dr.).

Poleg teh Slovencev so iz Jugoslavije bili tudi še Hrvatje in Srbi: Hrvatov 5, Srbov pa kot je to že stara navada prekomerno število. Usmerjenost »celokupne delegacije« je bila vidno levičarska. Saj so se kar podili (posebno Srbi in ena članica »slovenske delegacije« — Rusinja) po raznih komu- in filokomunističnih prireditvah itd. Na zunaj si jih lahko spoznal po l'Humanité (komunistični dnevnik), ki jim je vedno gledal iz žepa.

Nekaj vprašanj onim, ki se jih tiče:

1. Kdo je bil upravičen, da zastopa na teh slavnostih v inozemstvu slovensko dijaštvo?
2. Po kakih študijskih kvalifikacijah, svetovnonazornih vidikih in podobno, se je vršila izbira teh slovenskih gostov francoske vlade?
3. Kateri činitelji so izbirali vršili?
4. Kje je bil objavljen konkurz za to iz-

biro, pogoji zanj, in imena »izbrane slovenske delegacije«?

5. Ali so pri tej izbiri sodelovala univerzitetna oblastva in lektor francoskega jezika na naši univerzi?

6. Komu je »delegacija« po svojem povratku podala poročilo o svojem dejanju in nehanju v Parizu, zlasti še, če pomislimo, da se 150-letnice revolucij ne obhajajo vsak dan?

Slovensko javnost bodo odgovori na ta vprašanja zelo zanimali. Zato upamo, da bodo oni, ki se jih to tiče, s svojimi odgovori urni.

Zveza fantovskih odsekov s sodelovanjem Zveze dekliških krožkov in Slovenske dijaške zveze

priredi 3. marca 1940 v veliki unionski dvorani mladinsko akademijo

z zanimivim in bogatim sporedom. Naša mladina, po številu čez 200, bo s svojim nastopom podala sliko svojega dela in moči v lahkotnosti in ljubkosti, kakor tudi v udarnosti in strumnosti vaj in v svoji izpovedi. Vstopnice se dobe od 25. febr. dalje v prostorih Prosvetne zveze in Slovenske dijaške zveze. Na posameznih zavodih bodo imeli vstopnice v predprodaji tudi krožki SDZ.

Mladina in njeni prijatelji iskreno vabljeni!

Popravi! V članku: Družina in šola, v odstavku Moderni etatizem, beri namesto »dična vzgoja« (16 vrsta) »etična vzgoja«. S. V. št. 17.)

Naznanilo!

Vsem cenjenim naročnikom naznanjamo, da sta se uprava in uredništvo »Straža v viharju« preselili v Kolodvorsko ulico 23. Prosimo vse cenjene naročnike, da odslej pošiljajo vse dopise za upravo in uredništvo na novi naslov. Prosimo tudi uprave vseh listov, ki jih dobivamo v zameno za »Stražo v viharju«, da blagovolijo svoje liste pošiljati na novi naslov Kolodvorska ulica 23.

Uprava in uredništvo.

Nove metode

Levičarsko urejevani reviji »Sodobnost« in »Ljubljanski zvon« sta uvedli povsem nov način kritike knjig, ki so jih napisali ljudje, ki zavračajo dialektični materializem kot preživelo znanstveno zablodo in kot življenjsko ideologijo. Zlasti so bile značilne v tem pogledu kritike dr. Vebrove knjige »Nacionalizem in krščanstvo«, ki jo je ocenil v Ljubljanskem zvonu« (1939, 3—4, 5—6, 9—10) Fr. Klemuc (Stvarni čut in nacionalizem), Speranova kritika dr. A. Ušeničnikove knjizice »Dialektični materializem« (Sodobnost 1939 št. 9 ter 11—12) in zopet z oznako -šk- skrivajoč se anonimni napad na dr. C. Zebotovo knjigo »Korporativno narodno gospodarstvo« v Sodobnosti (l. 1940 str. 74—81). Zlebnik razgalja Klemučevu oceno dr. Vebrove knjige v Domu in svetu (l. 1940, 2 štev.), o Speransovem napadu na dr. Ušeničnikovo knjizico smo napisali nekaj misli v Straži v viharju (18, 19 št.), danes pa še nekaj o -šk-ovem izpadu, ki presega že skrajne mere dostojnosti in bi ga glede načina polemike mogli primerjati le še nekdanjim letakom univerzitetne konfrakcije in njihovim osebnim napadom na katoliške

Kraljevska znamenja sv. Vavclava

Ko je v mesecu marcu lanskega leta zasedla češke kraje nemška armada in so bili na čelo vseh gospodarskih, političnih in kulturnih ustanov postavljeni nemški komisarji, so novi gospodarji ubrali nova pota. Na tisoče tovornih avtomobilov, na stotine vlakov je odvažalo zaplenjeno blago (orožje vseh vrst, municijo, gospodarske stroje vseh vrst, strojno opremo tovarn, zaloge živeža, surovin itd.) v Nemčijo. Težko bo mogoče ugotoviti vrednost vseh teh izgub. Upravičen je tedaj strah o usodi kraljevskih znamenj sv. Vavclava, ki so bila shranjena v katedrali sv. Vida na Hradčanih v Pragi.

Kraljevska znamenja sv. Vavclava so ponos češkega naroda, utelešenje njegove slavne preteklosti in obenem simbol njegove neuklonljive volje po popolni politični, gospodarski in kulturni svobodi. Te dragocenosti pa nimajo samo veliko idejno, marveč tudi neprecenljivo gospodarsko vrednost.

K tem kraljevskim znamenjem spada meč sv. Vavclava, ki je bil prvi češki veliki knez, iz rodu Přemislav, mučenec in narodni svetnik, ki ga češki narod časti že deset stoletij kot svojega patrona in priprošnjika pri božjem tronu; sv. Vavclavska krona, žezlo, jabolko, plašč, pas in knežja štola.

Meč sv. Vavclava, najstarejši znak in dragocenost čeških knezov in pozneje kraljev, je imel pri kronanju zelo vlogo. Shranjen je v svetovidski zakladnici, dočim so ostale dragocenosti shranjene v »kronski sobi«, do katere se pride iz sv. Vavclavske kapele v katedrali sv. Vida. Vrata, skozi katera se pride iz sv. Vavclavske kapele v »kronsko sobo«, imajo sedem ključavnic; ključce pa imajo najvidnejši cerkveni in svetni dostojanstveniki: primas Češke, praški nadškof, kardinal Karel Káspár, dekan praškega kapitlja, primator (župan) mesta Prage, zastopnik češkega deželnege zbora, zastopnik parlamenta itd. Kraljevska znamenja so torej strogo zavarovana.

Pozdravljena, Zora!

Se en tih, odkrit pozdrav imam zate, ker sem ga do zdaj hranil, da bi se nikomur ne odkril, da bi se mi ne posmehovali. Veš, da bi me ne sodila zaradi sile v meni: ona me žene nasproti vsem, ki imajo toliko, da bi mi lahko polovico odstopili, ali pa vsaj nekaj dobrih besed; ki me gledajo kakor Bosanca, češ: pa to si ti, zgini! In nič smeha. — Obtožujem se, da sem postal sebičnež.

Tako je v svoj dnevnik zapisal Jakob Grudež, študent bolestin, izžetih oči, ker je že dolgo upiral pogled nekam naprej: za blagor človeštva bo žrtvoval svoje življenje in za srečo, za srečo vseh, tudi svojo. Zapisal je tako njej, ki bo rekla v bridki uri: Jakob, ni tako hudo; greva lahko krave past pa bova kakor pastirja — tako je nama življenje odprto. Res da bi mu s temi besedami ubila dostojanstvo, opešanemu mladeniču pokazala svobodo, najprostejšo razživelost, sproščenost človeka, ki ne trpi na poti ničesar, tudi dobrega nasveta ne. Pa vendar. Bil bi to glas iz ljubečega srca, ta njen glas, ki se mu ni mogoče upreti.

Videti jih je možno samo pri izrednih slavnostnih priložnostih.

Krona je bila napravljena za Karla IV. (okrog l. 1348). Krona je znamenito umetniško delo iz čistega zlata, okrašena z 91 dragimi kamni in 20 biseri.

Žezlo je iz čistega srebra in pozlačeno, ima podobo stebra, ki se razvija v cvet; okrašeno je s spiralami.

Jabolko je zlato, okrašeno s figuralnimi tolčenimi ornamentami; na njem žari 8 draguljev, 24 biserov in čudoviti križ.

V češki poeziji je tem dragocenostim posvečeno mnogo verzov (n. pr. znana Apoteoza Jaroslava Vrchlickega).

Marca lanskega leta je nastala nevarnost, da bo češki narod te dragocenosti izgubil. Vendar so bile pravočasno prepeljane na varno. To ni bilo prvič v zgodovini, da so kraljevska znamenja sv. Vavclava morali prepeljati na varno pred sovražniki. Že nekajkrat v preteklosti so morali Čehi odpeljati sv. Vavclavske dragocenosti iz Prage in jih skriti pred grabežljivimi rokami. Tako so bile sv. Vavclavske dragocenosti odpeljane iz Prage na Dunaj za časa 30 letne vojne, ko so češke dežele trpele pod pritiskom neprestanih navalov in ropanjem neprijateljskih, v glavnem švedskih vojsk. Šele po 200 letih je Praga zopet sprejela sv. Vavclavske dragocenosti in to dne 9. avgusta 1791. l. l. 1866 pa so bile zopet za kratko dobo odpeljane pred Prusi na Dunaj. Ko so lansko leto zopet prišli so bile sv. Vavclavske dragocenosti, hvala Bogu, zopet pravočasno odpeljane na varno.

V mislih češkega naroda pa je ostala živa beseda češkega narodnega pesnika Jaroslava Vrchlickega:

Jak dlouho budeš truchliti v své schráně
ó šperku zářný, symbole náš svatý?

Odšel je v noč, mokro in blatno, kakor bi zašel v žmakljajočo nagnusnost, tako priljubljeno v nočeh pijanega trapanja po mestu, ko je prosil novih skušenj. Nocoj je bila grda, izzivalna kakor še nikoli. Včasi so v koro zabundali: skozi dež in vihar... in zapeli potem, da pokažejo nekako svojo moč, ali ponačarjali dekletu, da je od zadrege zavilo v stran. Nocoj pa se je ob cesti ulegel pijanec, ker ga niso več nosile noge, ker so možgani otrpli in ni ničesar več čutil, ne videl in nič. Ležal je do života v luži in naslonjen na sneg. Jakoba je zgrabila jeza, da ni vedel kaj. Pa mu je bilo tudi hudo, kakor treba: glejte, tako človek manifestira svojo bednost. Saj menda ne zahteva podpore, vrača, več potrebuje, več. Pomoči, da bi ne sramotil človeka.

Stražnik ga je priganjal, naj vstane, naj gre na suho, da se ne bo prehladil. Pa nič. Tudi glasu ni zmožgal. — Pes! — je siknil Jakob. Ko bi vsaj ne bil pijan, bi ga povedel v krčmo, mu dopovedal, da je revež, da se mora tega zavedati in biti vsak trenutek pripravljen boriti se za svoje pravice nasproti vsem, ki ga ponižujejo.

Beograjski študentje

Na beograjsko univerzo se je letos vpisalo okoli devet tisoč akademikov. Organizirani so v strokovnih društvih, n. pr. medicinci v »Udruženju medicinarov« itd. »Akcijoni odbor« druži vsa društva pod svojim okriljem in igra vlogo naše AA. Razen strokovnih društev obstojajo klubi, ki niso strokovni.

Priznati je treba, da je delo v strokovnih društvih dokaj intenzivno. Največ opravka si dajo z izdajanjem učnih knjig in skript. Člani udruženj imajo na razpolago knjižnice in čitalnice ter dobé popust pri knjigah, ki jih je izdalo društvo. Vsako udruženje ima svojo menzo. Menze, udruženja z Akcijonim odborom, Podporna udruženja — vse je v rokah levičarskih akademikov, ki že odkrito agitirajo za Sovjetsko unijo in pobirajo vsako leto prispevke za španske prostovoljce (namreč za one, ki so se borili proti Franku in so zdaj izročeni »na milost in nemilost Daladierovim žandarjem v Franciji«). Trudijo se, da bi dobili v svoje roke tudi Studentski dom, ki je zapuščina kralja Aleksandra. Razen tega zbirajo prispevke za nov Studentski dom, ki ga mislijo v kratkem zgraditi.

Svetovni nazor belgrajskih študentov ni krščanski. Saj tudi nekomunisti o duhovnem svetu in krščanskem življenju ne vedo in nočejo ničesar vedeti. Odborniki udruženj pa so izključno ekstremno komunistično usmerjeni akademiki. Udruženja so najplodovitejša polja za njihovo boljševisko propagando, ki je zadnje čase postala zelo odkrita. Med letom prirejajo na fakultetah »skupščine«, »konferencije« in »zbore«. Na njih proglašajo svoja nova gesla in določajo smer svojemu prepričanju in mišljenju, ki se je letos obrnilo za 180 stopinj. — Njihova gesla so zgolj fraze, ki nimajo nobene vsebine in nobenega smisla. Letošnje parole so: borba proti imperialistični vojni (ko so jo proglasili, še Sovjetija ni Fincem napovedala »osvobodilne« vojne), borba za avtonomijo univerze (ki jo s svojimi štrajki in pretepi sami najbolj izpodkopavajo), borba za

svobodo znanosti (dejansko jim je znanost deveta briga, če bi človek hotel presojati njihov študij in »znanstveno« delo). S temi gesli — dodali so še le: dole ratni huškači, dole ratni profiteri — so šli tudi na decembrske demonstracije, ki so se zanje tako tragično končale. Gibčnost in lahkotnost, s katero menjavajo svoje prepričanje, sta občudovanja vredni.

To je temna slika in prognoza za bodočnost morda še temnejša. Ne ljoticčevci, ne drugi nacionalni elementi, ki se jim skušajo upirati, ne bodo komunistom prišli do živega. Kajti v praktičnem življenju so sami prav taki materialisti kakor komunisti. Krščanstvo bi bila edina protiutež proti rdeči kugi. Morda bo tudi v Beogradu nastopila kaka srbska »Straža«. Obupati zaenkrat ne smemo, morda se bo tudi v Beogradu obrnilo na bolje.

Rektor univerze o kulturnem poslanstvu Cerkve

Ob proslavi 400 letnice najstarejše univerze v Ameriki, v San Domingo, ki jo je ustanovil papež Julij II., je rektor Giulio Ortega Frier, ko je v kratki sintezi podal 400 letno zgodovino univerze, dejal o vlogi katoliške cerkve: »Uradno prizadevanje države je dobilo močno oporo v neminljivem kulturnem poslanstvu katoliške cerkve. Posegla je v križarsko vojsko odrešenja Amerike, tako kakor ji to pritiče v smislu besede Gospoda samega, ki ji je izročil rešenje duš z besedami: Pojdite in učite vse narode. Pouk, ki je nepogrešno sredstvo za širjenje vere je bistven za poslanstvo cerkve, ki nadaljuje delo Zveličarjevo. Učiti je za cerkev isto, kot osvoboditi... tako se je po odkritju novega sveta vrgla v križarsko vojno vzgoje z onim navdušenjem, ki ji je lastno!«

»Pes!« je zopet pljunil Jakob.

Stražnik je naprosil krepkega možaka, da bi pijanca prenesla na suho. Pa ni šlo. Zgrabila sta nesnago, namočeno v ljubljanskih lužah in jo vlekla, vlekla z vsemi silami. Noge so drsele po tleh, po blatu in snegu. Jakob je hotel skočiti tja in biti, biti kakor gada kar po glavi in hrbtu, potlačiti tisto kepo v brozgo in tolči do smrti, dokler bi žival ne vstala in se borila z njim po človeško.

Šel je dalje in se branil misli na odurno podobo. Vreden je usmiljenja ta gnusni človek, zasluži pomoči. A sam ni vedel zakaj, zija je vanj ves prestrašen, ko bi mu pa moral pomagati, je tako lahko pohitel, da bi ga več ne videl. Ej, dobro te poznam, prijatelj — si je dejal Jakob — že dolgo pazim nate! Ko sem te prvič videl takega — valjal si se pred gostilno — sem bežal naprej, drugič sem mislil, kako bi ti pomagal, zdaj bi te pa najrajši bil do življenja: toliko časa, da bi vstal in se začel kot človek boriti z menoj. Šele potem bi te zaprl.

Jakob je mislil: nocoj je pust, jutri bo post in vse bo mimo, trezno, zbrano in zatopljeno

v svoje delo in skrbi. Človek rad poraja, da si odpočije.

Dobra, poštena duša — ta Jakob!

Šel je, kakor se je bil domenil. Ob osmih ga bo počakala Zora. Čeprav se je samo smejala, vendar ni zgledalo, da je mislila za šalo. Vedno je mirna, resna, samo takrat je bila tako polna smeha, da ni spravila prave besede iz ust.

Zora, da bi nocoj ne srečala več tako ponižanega človeka, me je sram, je mislil Jakob. Potem ga je ustavil sošolec Tone Korčan: Jakob, prav, da te vidim. Pridi, nocoj bomo imeli pri Močanu večerjo. Praznovali bomo pusta...

Jakob ni mogel. Da bi prav rad, če bi mogel, naj ne zamerijo, da ne more, je rekel in odšel.

Strah ga je bilo tega sestanka. Ni vedel, kaj bi z njo počel, ker je brez denarja. In beseda mu gotovo ne pojde z jezika, ga je zadnjič premočno spravilo v zadrego: Jakob, iz Slovenske Krajine sem, res. Ali misliš, da smeš tudi z menoj tako, kakor pišejo o drugih? In ti ne verjameš, da lažejo, najbolj hudo

Za dvajsetletnico - popolna slovenska univerza

Zastopstvo Akademске akcije je v Beogradu predložilo prosvetnemu ministru Maksimoviću resolucijo, v kateri ga v imenu slovenske akademske mladine prosi, da za dvajsetletnico slovenske univerze Kralja Aleksandra uresniči dolgotrajne želje vseh Slovencev po svoji popolni univerzi v Ljubljani.

Kot prvo in najnujnejšo potrebo slovenske univerze je delegacija postavila zahtevo po popolni medicinski fakulteti v Ljubljani. Upravičenost zahteve Slovencev po popolni slovenski medicini iz zdravstvenih, socialnih in državno-pravnih razlogov je že itak dovolj znana, ter je ni treba posebej utemeljevati. Akademska akcija kot zastopnica slovenskih akademikov, pa je predvsem poudarila vse velike materialne težave, s katerimi se bori reven slovenski medicinec, ker ne more doma v Ljubljani dokončati svojih medicinskih študij.

Zato je nedeljena zahteva vseh zavednih slovenskih akademikov:

1. Iz zakona o univerzah naj se črta § 51, ki začasno omejuje ljubljansko medicinsko fakulteto na štiri semestre.

2. Takojšnjo otvoritev petega in šestega semestra.

3. Odobritev kreditov za izgradnjo anatomskega, histološkega in fiziološkega inštituta.

Kakor akademska mladina, tako je tudi univerzitetni senat v svoji seji dne 25. januarja 1940 sprejel sklep, da stavi ministrstvu prosvete predlog, naj se črta iz zakona o univerzah § 51.

Oba, kapitalizem in komunizem sta si edina v tem, da jima je gospodarstvo namen in smoter življenja. Od tod zlo, ki ga povzročata človeštvu. Naš boj mora iti proti obema. Gospodarstvo je namreč le sredstvo življenja. Zato znanjumo krščansko naravno, organsko pojmovanje življenja, družbe in gospodarstva.

lažejo. Jakob, kako grdo misliš v svojem idealizmu!

Zora je stala pri izložbi, mirna kakor bi nikogar ne čakala. Prijel jo je za roko, a ona se je komaj ozrla. Skoro žalostno ga je pogledala, hotela nekaj povedati. Nič. Vprašala ga je, ali je lep večer. Da ni, je rekel, da je vse pijano, blatno, mokro. Da bi kam stopila, pa da nima beliča, tudi noče med ta pijani svet.

Srečavala sta dame v plesnih oblekah do tal, do luž so visele in vile so se pod ozkimi kratkimi plašči. Za njimi zopet druge in gruče kričavih študentov. Vse je drlo, v kleti, ali kletne dvorane največ. Jakob se je spomnil sošolcev, ki se pri Močanu zabavajo. Svojevrstni fantje so, kmečki kakor on, skromni, samo pretihi, menda zakrknjeni v svoje kmečke duše. Takih ne more.

Zora je menila, da jih ima rada. »Glej, Jakob,« je rekla, »ne vem koliko bi dala za tak večer. Da bi bila doma! Ali kjer koli, samo tako daleč proč, da bi ne čula hrupa s teh sejmišč.«

»Pa ni kam iti, zakaj bi se človek ne nakričal po teh gostilnah? Misliš, da pošteni ljudje niso nocoj enaki pijancem?«

Rektor g. dr. Slavič in dekan medicinske fakultete g. Kinsky sta tudi osebno intervenirala na merodajnih mestih.

Ko je pretekli teden zasedal banski svet Slovenije, je tudi to naše slovensko narodno predstavništvo sprejelo resolucijo, v kateri zahteva dograditev popolne medicinske fakultete v Ljubljani.

Zahteva po popolni slovenski medicini postaja odločna zahteva ne samo slovenskih akademikov, ampak vsega slovenskega ljudstva.

Enakopravnost slovenskega naroda zahteva, da se ta upravičena želja uresniči in da bo tako slovenska univerza kralja Aleksandra I. v Ljubljani za svojo 20 letnico postala res popolna in tako lahko imela svojo veliko vlogo kot severni kulturni branik Jugoslavije.

Srednja šola

KROŽEK SDZ NA DRŽ. UČITELJIŠČU
V LJUBLJANI

v I. polletju poslovnega leta 1939/40.

Pravijo, da se moramo iz zgodovine učiti. Res je tako. Naš krožek ima sicer šele kratko zgodovino, a je toliko zanimiva, da se moremo marsikaj iz nje naučiti.

Led smo prebili in z vso ljubeznijo in navdušenjem smo naorali ledino. Ni lahko delo začeti, in sicer tako začeti, da bodo temelji trdni. Ali z idealizmom in ljubeznijo se preмага vse. Naše delo je mnogotero. Hočemo, da se člani tako in toliko izobrazijo, da bodo, ko pridejo med narod, znali za delo prijeti.

»Bi se rad napil?«

»Ne, proč pojdiva, kam na toplo.«

»Jakob, pojdiva na čaj. Nekaj imam.«

Stopila sta v velik lokal, kamor navadno zahaja »idealna« inteligenca, marksistična gospoda, ki je danes vzgajala tudi Jakoba. Do kolen bi se priklonil vsakemu, ko bi ga srečal na cesti, ali z njim vsaj delil simpatije, če se je prišteval k prožnim praktikom. Nocoj pa ne. Tudi govoriti bi ne hotel z njimi. Naj se jih enkrat dobro nagleda.

Sedla sta v kot blizu peči, da bi se pogrela. Tam po dvorani pa so plesali, valili se kakor lava.

»Jakob, ga poznaš, socialista? Veš, saj lahko pije, kar naj, ampak... na cesti je zlagan. Če s teboj govori je lep, če debatira, je idealist v obleki pravičnosti ali pa ljubezni. Čudno, glej, zdaj lahko trdim, da se samo v knjigah ne laže o sebi. Kako so vsi skupaj grdi.«

Nič ni rekel Jakob, gledal je kakor bi bilo to novo razodetje. Pa se je ozrl stran, čisto proč, da bi malo pomislil. Vendar ni šlo za te moraliste, taki ljudje se mu vsak dan odkrivajo, ne za tistega pijanca, ne za nove

Sebe hočemo tako vzgojiti, da bomo močni, osebni značaji, v svojem prepričanju pa trdni, neomahljivi, a ne nestrpni. Naša borba ne bo proti osebam, le proti ideologijam. Zato bomo pri posebnih sestankih predvsem študirali svetovnonazorske probleme. Da pa bomo res pravi, zavedni člani naroda in države, smo ustanovili narodnoobrambni odsek. Tu hočemo študirati pereča vprašanja naroda, navduševati se in se naučiti za narod tudi žrtvovati. Ljubezen brez del je prazna; tega se zavedamo. Ker je prav za učitelja važno, da je zaveden, saj on vodi mladino, zato na to še prav posebno pazimo.

Sestankov smo imeli pet. Prav posebno lepo pa smo praznovali Slomškov dan. Po njegovih načelih hočemo tudi mi narod učiti in mu služiti. Njegovo geslo: »Sveta vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličavne narodne omike« bo tudi nam vodilo.

Dež. realna gimnazija s klasičnimi vzporednicami, Celje.

ZTO. Krožek Slovenske dijaške zveze v Celju je pred božičnimi prazniki priredil za svoje člane zelo lepo uspelo božičnico. Čeprav nekoliko pozno, vendar radi priobčujemo njihovo poročilo drugim krožkom v pobudo in posnemanje.

V soboto, 23. decembra 1939, je priredil naš krožek dobro uspelo božičnico v telovadnici šolskih sester. Dvorana je bila nabito polna dijakov in dijakinj, ki so se zbrali, da v tovariškem sožitju skupaj obhajajo Kristusovo rojstvo.

Posetili pa so našo prireditev tudi odlični gostje. Navzoči so bili gg.: senator Mihelčič, celjski župan dr. Voršič, sreski načelnik dr. Zobec, mnogo profesorjev in odlične celjske dame, ki so bile z velikim požrtvovanjem in s pravo ljubeznijo poskrbele, da so najpotrebnejši dobili, česar so najbolj potrebovali. Niso se ustrašile zaprek, ki so se jim stavile na pot, temveč so neustrašno nabirale in pomagale. Njih uspeh je bil ogromen. Darila, katera so prejemale obdarovanci, so veljala okrog 40.000 Din.

edino priznane knjige, ki slikajo in lažejo vsevdilj. Pred Zoro ga je sram. Če se spomni tistega večera, ko jo je držal v rokah in je občutil, da ima ob sebi življenje, mlado moč, je mislil, da mu je to dekle v zadoščenje za socialne krivice. Držal jo je, da bi se mu nikdar izviti ne mogla, ni bila tako močna. Takrat mu je rekla: Jakob, iz Slovenske Krajine sem, res. Ali misliš, da smeš tudi z menoj... Splahnel je pred njo v nič.

Gostje so bili pijani, grdi. Zora je rekla, da bi šla.

»Zora, rad grem proč od tu, da si oddahnem, razmislim. Samo vedel bi rad prej, kaj sodiš o meni. Morda te je sram sedeti z menoj. Verjemi, da sem vedno samo mislil, sanjal, bil jezen, žalosten in usmiljen do oseb, ker so me tako naučili. Nisem vedel, da se je moglo v njihovih, slovenskih srcih razrasti toliko ljulike.«

»Ali verjameš, Jakob, da Mura ni tako smrdljiva, kakor se ti je zdelo?«

»Zora, boli me. Kako bi ne bil jezen! Tudi v Beli Krajini je beda, pa nismo še tako oskrunili Kolpe, kakor so Muro. Zdaj vem, da so metali v Muro nedolžne otroke, da

Po dvorani je utihnilo. Nadzornik SDZ, g. prof. Bračko, je v svojem lepem, izredno globoko zasnovanem govoru podčrtal pomen slavnosti, se toplo zahvalil vsem, ki so pomagali, in še posebej spregovoril o pravi krščanski ljubezni. Vsem je bilo toplo pri srcu, ko smo poslušali njegove besede. Po končanem govoru je zaigral tamburaški zbor nekaj veselih skladb. Na drevescu so prižgali svečke. Kako nam je bilo lepo, ko smo poslušali naš pevski zbor, ki je pod spretnim vodstvom g. prof. Knapa zapel nekaj božičnih pesmi. Skupina dijakov je potem recitala »Pesem slovenskih izseljencev«. Vsi prežeti z božičnim duhom, smo v mislih pohiteli med naše brate onkraj meja. Ko pa se je izvila iz grl prelepa koroška pesem »Gor čez jezero«, se je marsikateremu zablestela solza v očeh. Sledilo je še nekaj deklamacij, ko so pričeli z obdarovanjem. Ves oder je bil prepoln najrazličnejših daril. Vsi pa smo čutili, kako veliko zahvalo dolgujemo našim dobrotnikom. Zavladalo je veselo razpoloženje. Vsakemu se je zrcalila radost z obraza. Fantje so zapeli še nekaj pesmi, potem pa smo imeli v obednici še čajanko.

Hudo nam je bilo ob slovesu, toda podali smo si roke, si iz srca voščili drug drugemu, potem pa se z božično mislijo okrepljeni vračali na svoje domove.

Gospa Čangkajšek, soproga predsednika Kitajske, je v svojem govoru, ki ga je imela v radiu, izjavila: »Ako je danes civilizacija ogrožena, izvira to od tega, da se mnogi v raznih delih sveta vdajajo mamoni in politiki koristolovstva, namesto da bi spokorno in ponižno molili svojega Boga... vera je stožer kulture, brez nje ni mednarodnega prava, ni pravice, ni obče veljavne morale, ni poročstva, da dana beseda drži... brez vere ne more nobena država dolgo vztrajati... katastrofo more odvrniti od človeštva samo vera... ako bo religija spet osišče in glavna opora življenja in udejstvovanja, tedaj in le tedaj je mogoče preprečiti propast naše kulture.

smrdi že zelo na daleč. Ali ni kazni za lažnivce?«

»Kaj hočeš, taki so, kakor tisti pijanec, ki si ga nocoj videl. Jakob, te rajši bijmo toliko časa, da bodo povedali resnico.«

»Da bodo očistili Muro.«

Bilo je že pozno in zrak v lokalu je bil težak, nasičen tobakovega dima in duha po razlitem vinu. Pijani so bili ljudje, da so se valjali ali bog ve kaj, ni bilo mogoče razločiti. Ali morda rabijo kake pomoči? Pač, podpore za svojo kulturno delo, je menil Jakob.

»Jakob, zavidajva onim, ki praznujejo pušta tako po kmečko!«

Odšla sta. Pri slovesu je Jakob krepko segel Zori v roko. Tako sta se zmenila: Zora, je dahnil Jakob. In ona je vsa radostno vzdrtela: Jakob.

»Zdaj ne bom več žalosten na svetu, nikdar. Verjemi, hudo sem mislil, ker sem vse verjel.«

»Lahko noč, Jakob! Pozabi na socialno literaturo.«

M. J.

Tudi pri športu — katoliški!